

สังคมไร้ระเบียบต้องการ(คนมี)วินัย

Social Chaotic need People Discipline

จักรกฤษณ์ โปตาพล

Chakgrit Podapol

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดในศตวรรษที่ 21 ที่เหมาะสมสำหรับสังคมไทย วัฒนธรรมไทย และคนไทย เพื่อให้มีการนำปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม สำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้น มีหลักการสำคัญ คือ การให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะสภาพคนซึ่งหมายถึงผู้เรียนเปลี่ยนไปจากการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ประกอบกับความทันสมัยของเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีสื่อสาร ทำให้ได้มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทผู้สอนให้เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ และเป็นผู้แนะนำให้กับผู้เรียน รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้มีความเป็นทันสมัย ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ และพึ่งพาระบบอินเทอร์เน็ต การศึกษาต้องมีรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับเด็กทุก ๆ คน

คำสำคัญ: 1. สังคมไร้ระเบียบ 2. การศึกษาในศตวรรษที่ 21 3. วินัย

Abstract

This article is intended to provide an overview of the 21st Century Learning Approach that is appropriate for Thai society, Thai culture and Thai people. For a 21st century study, it is important to focus on learners as self-learners. Because the condition of a person means that the learner has changed from the change of age. moreover, the modern information technology, and communication technology, they has transformed the role of the teacher into an inspirational. It is recommended to students. The learning environment is to be modern. Use modern teaching and technology-based media. Education requires a variety of styles for all children.

Keywords: 1. Social Chaotic 2. Education in 21th Century 3. Discipline

1. บทนำ

“ศีลธรรมไม่กลับมา โลกจะวินาศ” มรดกธรรมของหลวงปู่พุทธทาสที่ท่านได้เมตตา มอบให้เป็นเครื่องเตือนใจพวกเราชาวไทยไว้นานมาแล้วนั้น เป็นธรรมวาจาที่ชวนให้คิดตาม หรือ ก่อเกิดคำถามแบบติดตลกในใจให้ผู้เขียน 3 คำถาม คือ 1. “ศีลธรรม” ไปไหน? 2. “ศีลธรรม” ไป ตั้งแต่เมื่อไหร่? และ 3. “ศีลธรรม” จะกลับมาเมื่อไหร่? ในบทความนี้ ผู้เขียนไม่ได้มุ่งหาคำตอบ ของคำถามเหล่านี้ แต่เป็นการกล่าวถึงสภาพสังคมที่เราต้องอยู่ร่วมกันว่า เราจะอยู่ร่วมกันอย่างไร และเราจะสร้างสังคมเราไปอย่างไร เน้นอนเครื่องมือที่จะใช้สร้างสังคมที่สำคัญ คือ การศึกษาใน ระบบ ในปัจจุบัน ในวงการศึกษารัตนัตถ์มากในการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 โดยมีหลัก คิดว่าเพราะสภาพคนซึ่งหมายถึงผู้เรียนเปลี่ยนไปจากการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ทำให้ได้มีการ เปลี่ยนบทบาทผู้สอนให้เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ และเป็นผู้แนะนำให้กับผู้เรียน รวมถึงการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้มีความเป็นทันสมัย ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ และพึงพาระบบอินเทอร์เน็ต การศึกษาต้องมีรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับเด็กทุก ๆ คน เพื่อจะสร้างคนเหล่านี้ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่พึงประสงค์แก่สังคมและประเทศชาติ คือมีทักษะ สำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 และเมื่อเร็ว ๆ นี้ได้มีแนวคิดลดเวลาเรียนลง เหลือแค่บ่ายสองโมงตามนโยบายของท่านพลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เด็กนักเรียนได้มีเวลาทำกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ โดยจะเริ่มต้นนำ ร่องในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

ในสถานการณ์ที่การนำแนวคิดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ยังใช้ได้ไม่เต็มศักยภาพ จาก สาเหตุหลาย ๆ อย่าง ทั้งจากตัวระบบโครงสร้างการศึกษาที่ยังไม่ชัดเจน จากการกระจายอำนาจ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของแต่ละโรงเรียน การปรับตัวของคุณครูผู้สอนที่ยังตามเทคโนโลยีไม่ ทัน ภาระงานของครูที่มากจนไม่มีเวลาบูรณาการการเรียนการสอนร่วมกันของผู้แต่ละระดับชั้น จนถึงบางโรงเรียนครูยังไม่ครบชั้นเรียน และปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง ไล่เรียงตั้งแต่เรื่องความ พร้อมในการเรียนรู้ของนักเรียน ฐานะทางครอบครัว สภาพแวดล้อมของตัวนักเรียนและชุมชน ทั้งหมดนี้เป็นความท้าทายกับเป้าหมายทางการศึกษา คือ “คนดี คนเก่ง มีสุข” โดยการพัฒนาคน ทุกคนตามศักยภาพ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ในบทความนี้ผู้เขียนต้องการนำเสนอการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อให้ทราบว่าสังคมปัจจุบันต่างไปจากอดีตไปอย่างสิ้นเชิงตามแนวคิดต่าง ๆ และกล่าวถึงกระบวนการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่จะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. สังคมไร้ระเบียบ

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน เมื่อมนุษย์อยู่กัน ในสังคมจะสร้างกฎเกณฑ์และวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกัน โดยจะมีค่านิยมและปทัสถานเพื่อความสัมพันธระหว่างกัน จนถึงการออกกฎระเบียบเพื่อให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข รู้จักบทบาทหน้าที่ของตัวเอง และไม่ให้ละเมิดสิทธิของกันและกัน สิ่งเหล่านี้ถือเป็นระเบียบทางสังคมที่ทุก ๆ คนที่อยู่ในสังคมต้องทำตามและใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นแต่เมื่อใดก็ตามที่ระเบียบสังคมก็ดี ตัวบทกฎหมายก็ดี ถูกตั้งคำถามว่าเหมาะสมกับสังคมอยู่หรือไม่ ดังที่ เมื่อใดก็ตามที่ระเบียบสังคมก็ดี ตัวบทกฎหมายก็ดี กฎเกณฑ์แห่งการกำหนดโชคชะตาชีวิตก็ดี แปรกแยกไปจากความเชื่อดั้งเดิมอันเกิดจากผลทางรูปธรรม คนซึ่งทำความดีกลับไม่ได้ดี คนซึ่งทำความชั่วกลับเสวยสุขมีทรัพย์สินเงินทองมีตำแหน่งและยศถาบรรดาศักดิ์ จนเกิดการตั้งคำถามถึงกฎเกณฑ์การกำหนดชะตาชีวิตโดยสิ่งศักดิ์สิทธิ์เบื้องบนว่ามีความศักดิ์สิทธิ์มากน้อยเพียงใด รวมทั้งกฎแห่งกรรมที่ว่าทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่วเป็นความจริงมากน้อยเพียงใด และเมื่อหาคำตอบไม่ได้ก็อาจจะสรุปว่า กรรมคงตามสนองไม่วันใดวันหนึ่ง ไม่ชาตินี้ก็ชาติหน้า ซึ่งหลายคนอาจจะรับตรรกและวิธีคิดดังกล่าวไม่ได้เพราะไกลเกินไป (ลิขิต ธีรเวคิน, 2551)

หรืออาจกล่าวได้ว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบของสังคม พอสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้ 1) เกิดจากความล้มเหลวของกลุ่มจารีตประเพณี หรือสถาบันพื้นฐานไม่สามารถจะรักษา ค่านิยม ความมุ่งหวัง กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ไว้ได้ เพราะสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบขึ้นในสังคม 2) ผลประโยชน์ของกลุ่มคนขัดกัน เช่น กลุ่มนายจ้างและกลุ่มลูกจ้าง ทำให้มีการประท้วงต่าง ๆ ขึ้น 3) สถานภาพและบทบาทที่ขัดแย้งกัน ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบขึ้นในสังคม เช่น แม่มีสถานภาพเป็นแม่ การเลี้ยงดูลูกเป็นบทบาทของแม่ แต่เมื่อแม่ไม่มีเงินเลี้ยงดูลูกเกิดไปลักขโมยสิ่งของ นั่นคือ สถานภาพแม่ บทบาทเลี้ยงดูลูกไปขัดกับ สถานภาพโจรและบทบาทลักขโมย จึงเกิดความไม่เป็นระเบียบขึ้นในสังคม 4) ความผิดพลาดในการให้การอบรม เรียนรู้ ระเบียบแบบแผนของสังคม สถาบันหรือองค์การต่าง ๆ ในสังคม เช่น ครอบครัว ศาสนา โรงเรียน สื่อสารมวลชน เป็นต้น ให้การอบรมที่ผิด ย่อมเกิดความไม่เป็นระเบียบขึ้นในสังคม เช่น พ่ออบรม

ลูก ไม่ให้ดื่มสุรา แต่ตนเองดื่มและใช้ให้ลูกไปซื้อมาให้ด้วย และ 5) ความขัดแย้งระหว่างกฎเกณฑ์กับความมุ่งหวัง เช่นกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมให้คนปฏิบัติตาม คือ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความมุ่งหวัง ก็คือ อยากให้ทุกคนในสังคมมีความเป็นอยู่ที่ดี ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต แต่เมื่อปฏิบัติตามแล้วอาจไม่เกิดผลตรงกับความมุ่งหวังก็ได้ ทำให้คนไม่ปฏิบัติตามแล้วก็ก่อให้เกิดความไม่เป็นระเบียบขึ้นในสังคม (จากเว็บไซต์บ้านจอมยุทธ)

สังคมไร้ระเบียบนี้ไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใด แต่ค่อย ๆ ก่อตัวและเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นดังจะเห็นได้จากแนวคิดทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ได้อธิบายดังนี้

สังคมในศตวรรษที่ 21

ความตึงเครียดทางการเมืองโลกคลี่คลายเมื่ออุดมการณ์ทางการเมืองที่เคยแบ่งแยกรัฐชาติ ชาติพันธุ์ต่าง ๆ ตามอุดมการณ์ทางการเมือง ส่งผลให้สังคมโลกลดความหวาดระแวงระหว่างกัน **ก้าวสู่เศรษฐกิจระบบทุนเสรีนิยม** ในศตวรรษที่ 21 นี้กล่าวได้ว่าเป็นชัยชนะของระบบการปกครองแบบเสรีนิยม ความเสรีทางการเมืองนี้เองได้เปิดประตูประเทศต่าง ๆ ให้ก้าวสู่เศรษฐกิจระบบทุนเสรีนิยมและผลักดันให้ประเทศต่าง ๆ แข่งขันในธุรกิจการค้าภายใต้กฎกติกาที่เรียกว่าเสรีสังคมโลกในศตวรรษนี้เปิดกว้างทางการค้า การลงทุนโดยมีลักษณะเป็นเครือข่ายครอบคลุมเป็นไปอย่างเร่งรีบชนิดไม่เคยเป็นมาก่อนโดยอาศัยโอกาสที่เปิดกว้างทางการเมือง สภาพแวดล้อมทางธุรกิจของโลกที่เป็นอยู่นี้บีบบังคับให้ธุรกิจขนาดเล็ก หรือธุรกิจภายในชาติได้รับผลกระทบจากระบบเครือข่ายที่มีทุนมากกว่าเชื่อมโยงสาขาไปในท้องถิ่นต่าง ๆ เมื่อสภาพการณ์มีเสรีภาพในการทำมาหากิน หรือเรียกได้ว่า “มือใครยาว สาวได้สาวเอา” ทำให้ต่างคนต่างพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของตน การพัฒนาระเบียบกติกา รวมถึงเทคโนโลยีของผู้ที่ “เหนือกว่า” ทำให้สังคมโลกกลายร่างให้เล็กลง หรือเรียกว่า “ย่อโลก” ภายใต้คำว่า โลกาภิวัตน์ ในสภาพการณ์เช่นนี้ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว เพื่อสนองความโลภ หรือความอยากของผู้มีโอกา

ในศตวรรษที่ 21 นี้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างเดียวยังคงไม่สามารถจะเอื้อต่อการผลิตเพื่อ “ความอยาก” จะต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพที่ประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ทักษะการผลิตองค์ความรู้ ความสร้างสรรค์ เทคโนโลยี นวัตกรรม เป็นประเด็นนำในการพัฒนา ประเทศที่มีความพร้อม และพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพได้จึงจะประสบความสำเร็จในการแข่งขันนี้ ดังนั้นความคาดหวังจึงมุ่งที่การพัฒนาคน สังคมในศตวรรษที่ 21 จึง

เป็นสังคมที่คนถูกกดดันให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ โดยไม่ได้สนใจประสิทธิผลในความเป็นมนุษย์ เพียงแต่ต้องการเป็น “นักผลิต” ให้กับสังคมและประเทศชาติ

สังคมยุคหลังสมัยใหม่นิยม

นันทิ จิตสว่าง (2557) กล่าวว่า สังคมโลกได้ถูกแบ่งออกเป็นยุค คือ ยุคก่อนสมัยนิยม ยุคสมัยนิยม และยุคหลังสมัยนิยม แนวคิดยุคก่อนสมัยนิยม เป็นแนวคิดที่มีมาก่อนศตวรรษที่ 18 เป็นยุคที่มนุษย์มีความเชื่ออย่างเบ็ดเสร็จในพระเจ้าและผู้ปกครอง มนุษย์ฝากชีวิตไว้กับอำนาจสูงสุดที่มีเทพเจ้าเป็นศูนย์กลางอำนาจ แนวคิดในยุคความทันสมัยก่อตัวขึ้นในศตวรรษที่ 18 ในยุคแห่งความรู้แจ้ง (Enlightenment) อันเป็นผลมาจากการประดิษฐ์คิดค้นและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ทำให้มนุษย์มีความมั่นใจและกล้าคิดกล้าแสดงออกซึ่งเหตุผลโดยเชื่อว่าเมื่อมนุษย์สามารถค้นพบเหตุผลในทางวิทยาศาสตร์ในการอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ได้แล้วเหตุใดจะใช้เหตุผลในการอธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติของสังคมมนุษย์ไม่ได้

แนวคิดของยุคหลังสมัยนิยมได้เริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อสาขาวิชาต่าง ๆ ในทางสังคมศาสตร์ วรรณคดี ศิลปะ ดนตรี วิศวกรรม และสถาปัตยกรรม จากนั้นจึงเข้ามามีอิทธิพลต่อรัฐประศาสนศาสตร์ โดยในสหรัฐอเมริกาเริ่มฉายแววของแนวคิดหลังสมัยนิยม ในช่วงทศวรรษที่ 1960 ที่สังคมอเมริกันต้องประสบกับปัญหาสับสนวุ่นวายในสังคม ทั้งในเรื่องของปัญหาการเหยียดผิว การจลาจลของคนผิวดำ การต่อต้านสงครามเวียดนาม และปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทำให้เกิดนักรัฐประศาสนศาสตร์กลุ่มหนึ่งเรียกตัวเองว่ากลุ่มรัฐประศาสนศาสตร์แผนใหม่รวมตัวกันประชุมที่เมือง Minnowbrook แสดงความไม่พอใจต่อสถานะของรัฐประศาสนศาสตร์ในขณะนั้นที่มุ่งสร้างทฤษฎีและองค์ความรู้โดยอาศัยแนวทางวิทยาศาสตร์ และความเป็นกลางในการศึกษาตามแนวปฏิฐานนิยม แต่ไม่สามารถสอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคม ทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาสังคมที่กำลังสับสนวุ่นวายในขณะนั้นได้ (Frank Marini, 1971)

แนวคิดหลังสมัยนิยมถือว่าโลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา สรรพสิ่งในโลกล้วนไม่แน่นอน ซึ่งรวมถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ โลกที่เราอยู่ทุกวันนี้ยังเป็นโลกที่มีความหลากหลายและแยกส่วนของกลุ่มคนและชุมชนต่าง ๆ ตามความเชื่อและวัฒนธรรม ซึ่งต่างมีอัตลักษณ์ของตนเองและมีบริบทที่แตกต่างกันออกไป จึงไม่ควรที่จะใช้กฎหรือเกณฑ์ หรือทฤษฎีที่เป็นการรวมศูนย์ที่มีลักษณะใช้ได้ทั่วไปครอบคลุมและควบคุมทุกสิ่งจากส่วนกลาง เพราะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมทำให้โครงสร้างของอำนาจจากส่วนกลางเปลี่ยนแปลงได้

ตลอด การคงศูนย์อำนาจและกฎเกณฑ์ต่างๆไว้ที่ส่วนกลางจึงไม่อาจทำได้ตรงกันข้ามจะต้องมีการกระจายอำนาจไปตามความหลากหลายของสภาพสังคม นอกจากนี้แนวคิดหลังสมัยนิยมยังต่อต้านการได้มาของความรู้ที่มาจากการใช้เหตุผลและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพราะไม่ใช่เป็นแหล่งที่มาของความรู้แต่เพียงแนวทางเดียวและไม่ถูกต้องทั้งหมด เพราะความจริงในทัศนะของแนวคิดหลังสมัยนิยม เป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นและครอบงำโดยผู้มีอำนาจให้ต้องยอมรับความจริงนั้น ทั้งๆที่ความจริงนั้นเป็นสิ่งที่สลับซับซ้อนและโต้แย้งได้เสมอ (นัทธี จิตสว่าง, 2557)

สังคมออนไลน์

การพัฒนาทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการเกิดขึ้นของอินเทอร์เน็ตเป็นการย่อโลกให้เล็กลงทำให้คำว่า โลกาภิวัตน์เป็นภาพที่เกิดขึ้นจริง แต่การเกิดสังคมออนไลน์ หรือเรียกว่า โซเชียลเน็ตเวิร์ค สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) หมายถึง สื่อหรือช่องทางในการติดต่อในลักษณะของการสื่อสารแบบสองทางผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อรูปแบบใหม่ (new media) ที่บุคคลทั่วไปสามารถนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้ด้วยตนเองออกสู่สาธารณะโดยใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารประเภทต่างๆ ในปัจจุบันมีแหล่งให้บริการเครือข่ายทางสังคมเกิดขึ้นบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น Facebook, Twitter, LinkedIn, Google Plus, MySpace, YouTube, Blog, Wiki รวมทั้งเว็บไซต์ต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เปิดให้บริการ file sharing, photo sharing, video sharing และกระดานข่าว (webboard) เป็นต้น(มหาวิทยาลัยมหิดล, 2556) สังคมออนไลน์ทำให้เกิดการแสดงความคิดเห็นหลากหลายของผู้คนมากมาย มันหลั่งไหลมาจากทุกช่องทางที่แต่ละคนใช้งานอยู่ไม่ว่าจะเรื่องเล็กเรื่องน้อยไปจนถึงเรื่องใหญ่ ๆ มีมุมมองที่แตกต่างหลากหลายมากกว่าหนึ่งเสมอ และยังขยายไปในวงกว้างโดยไม่ถูกจำกัดด้วยขอบเขตทางภูมิศาสตร์อย่างรวดเร็ว และนำไปสู่ความเห็นต่าง และความขัดแย้งในที่สุด

ด้วยจุดเด่นของสื่อสังคมออนไลน์ที่สามารถมีความสะดวกและรวดเร็วในการเผยแพร่และการรับข้อมูลข่าวสาร จึงทำให้สื่อสังคมออนไลน์ถูกนำมาใช้ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทั้งของ ภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน และโดยธรรมชาติของสรรพสิ่งเมื่อมีประโยชน์ ก็มีโทษเช่นกัน การแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้สังคมที่สงบกลมกลืน มีแนวโน้มคิดคล้อยตามไปในทางเดียวกันหมด และยิ่งนับวันการแสดงความคิดเห็น และรวมถึงความรู้สึกส่งออกมาอย่างรุนแรงมากขึ้น ทั้งนี้พฤติกรรมของผู้เสพติดสังคมออนไลน์ทำให้

เกิด “การสูญเสียการยับยั้งชั่งใจในโลกออนไลน์” หรือที่นักจิตวิทยาเรียกว่า ภาวะ(โรค)ทางสังคมออนไลน์ “Online Disinhibition Effect” อธิบายพอสังเขป ก็คือ ภาวะที่คนมีตัวตนในออนไลน์ก้าวร้าว/รุนแรงกว่าตัวจริงนั่นเอง ซึ่งเราจะสังเกตเห็นว่า ในเว็บสังคมออนไลน์ หรือในเว็บไซต์ต่างๆ จะมีกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมแบบนี้อยู่จำนวนมาก และมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้อาจเป็นไปตามปัจจัย 6 อย่างที่ทำให้คนมีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกโดยตรงไปตรงมาเช่นนี้ คือ การที่ไม่ต้องเปิดเผยตัวทำให้บุคลิกตัวตนออนไลน์แยกจากตัวจริง (dissociative anonymity) การมองไม่เห็นหน้ากัน (invisibility) การไม่เป็นไปตามกันระหว่างตัวจริงกับตัวตนในออนไลน์ (asynchronicity) การมีแนวคิดและนิสัยในกลุ่มไปทางเดียวกันและยึดเป็นศูนย์กลาง (solipsistic introjection) การมีจินตนาการเบี่ยงไปจากตัวจริง (dissociative imagination) และการ(คิดว่า) ปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่และกฎเกณฑ์ต่างๆ (minimization of authority) (John Suler, 2004)

ยุคสมัยเปลี่ยนเปลี่ยนคนเปลี่ยน

ในปัจจุบันโลกได้ก้าวข้ามมาสู่ยุคใหม่ที่เรียกว่า ศตวรรษที่ 21 สภาพการณ์ในสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย คนหนุ่มสาวจะมองการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่เด่นชัด แต่ถ้าถามคนรุ่น Baby Boom หรือคนอายุ 50 ปีขึ้นไป จะเห็นภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ชัดเจน ไม่อาจจะปฏิเสธได้เลยว่าคนแต่ละยุคแต่ละสมัยล้วนผ่านการถูกเลี้ยงดู และเติบโตมาท่ามกลางสภาพแวดล้อม และความเจริญก้าวหน้าทางด้านสังคม และเทคโนโลยีที่แตกต่างกัน เมื่อเติบโตขึ้นมาทำให้รูปแบบการใช้ชีวิตของคนในแต่ละยุค แต่ละสมัยก็จะต่างกันออกไปอย่างสิ้นเชิง จึงทำให้มีผู้คนมากมายต่างให้ความสนใจที่จะศึกษาเรื่องราวของคนในแต่ละรุ่นที่เกี่ยวข้องกับยุคสมัย หรือที่เราเรียกกันแบบสากลว่า เจนเนอเรชั่น(GENERATION) เพื่อที่จะได้รู้ถึงลักษณะเด่น พฤติกรรมธรรมชาติของนิสัยในการใช้ชีวิตของคนในแต่ละเจนเนอเรชั่น ซึ่งก็จะแบ่งเป็น 3 เจนเนอเรชั่นหลัก ๆ (ภราดร จำนงเวช, 2557) ดังนี้ Gen B หรือ Baby Boomer หมายถึงคนที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2489 - 2507 หรือในยุคสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 คนกลุ่มนี้จึงเป็นคนที่ใช้ชีวิตเพื่อการทำงาน เคารพกฎเกณฑ์ กติกา มีความอดทนสูง ทุ่มเทให้กับการทำงาน พยายามคิดและทำอะไรด้วยตัวเอง ถูกครอบครัวสั่งสอนมาให้เป็นคนประหยัด อดออม จึงมีการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ และระมัดระวัง คน ต่อมาคือ Gen X หรือ Generation X หมายถึงคนที่เกิดระหว่าง พ.ศ.2508-2522 คน Gen X จะมีความคิดกว้าง ช่วยเหลือตัวเองได้เก่ง มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ชอบพูดคุยนทนาแบบผู้ใหญ่ ไขว่คว้าหาความมั่นคงทางอารมณ์และความรู้สึก มีความรู้รอบ ใฝ่

ศึกษาหาประสบการณ์ให้ตนเอง ให้ความสำคัญในเรื่องงาน และครอบครัวอย่างเท่าเทียมกัน และ Gen Y หรือ Why Generation เป็นผู้ที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2523 – 2537 (ค.ศ.1980 – 1994) คำว่า Why ทำไม และทำไม จึงเป็นเหมือนสัญลักษณ์ของพวกเขา เพราะเป็นเด็กช่างสงสัย ต้องการเหตุผลในทุกเรื่อง คนกลุ่มนี้จะกล้าแสดงออก มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่ให้ความสำคัญกับคำวิจารณ์ มีความมั่นใจในตัวเอง ชอบทางลัด สะดวก รวดเร็ว และไฮเทคเทคโนโลยีเป็นที่สุด ทุกคำถามมีคำตอบในโลกอินเทอร์เน็ต สมัครงานผ่านอินเทอร์เน็ต คุยกันทางอินเทอร์เน็ต หางานที่ถูกต้องทำ โดยต้องใช้ชีวิตสบายไปพร้อมๆ กับค่าตอบแทนสูง ไม่ต้องเข้าออฟฟิศให้ปวดหัว ชุดทำงานขอใส่ตามใจฉัน ขอให้วัดกันที่ผลงานเป็นพอ ไม่ต้องการเวลาทำงานที่แน่นอน งานหนักต้องมาพร้อมกับผลตอบแทนที่ตนพอใจ (จากเว็บไซต์สนุกดอทคอม, 2556) คน Gen Y เป็นวัยทำงานและกำลังจะเติบโตเพื่อก้าวสู่ระดับผู้นำขององค์กรต่อไปในอนาคต พร้อมกับลักษณะนิสัยประจำรุ่น คือ ให้ความสำคัญกับงานที่ตัวเองชอบมากกว่าสิ่งอื่นใด มีค่านิยมต้องการประสบความสำเร็จเร็ว อยากรับเป็นคนตัดสินใจเอง อยากรับดำเนินชีวิตแบบสมดุล ไม่ใช่อะไร ๆ ก็งาน มีบุคลิกภาพเป็นของตัวเอง และกล้าแสดงออก และชอบอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ไม่เคร่งครัดเกิน จากลักษณะนิสัยของเหล่านี้ของคนเจนวายทำให้การเป็นตัวของตัวเองสูง

นอกจาก 3 ยุคหลักแล้ว ปัจจุบันยังสามารถแบ่งช่วงของคนออกเป็น ยุคสมัยคน เจน Z หรือ Generation Z ซึ่งเป็นเด็กที่เกิดในช่วงประมาณปี พ.ศ.2538 – 2553 บางคนเรียกคนในรุ่นนี้ว่าเป็น iGeneration (Internet Generation) เกิดมาพร้อมกับสังคมอินเทอร์เน็ตโดยแท้จริง สามารถเรียนรู้เทคโนโลยีได้รวดเร็วกว่า เว็บไซต์เด็กดีดอทคอมได้เขียนลักษณะนิสัยของคนเจน Z ไว้คือ ไม่รู้จักอดทนรอคอย โดยมีลักษณะสำคัญคือ ขาดการควบคุมอารมณ์เพราะเมื่ออยากได้อะไรแล้วไม่ได้ในทันที เด็ก Gen Z จะอาละวาด ก้าวร้าว โวยวาย แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และมีปัญหาในการควบคุมอารมณ์ ขี้หงุดหงิดเมื่อต้องรอนานๆ หรืออาจไม่นานนักแต่รู้สึกวุ่นวายเพราะไม่เคยต้องรอ ก็มักเกิดอาการกระวนกระวาย หงุดหงิดรำคาญใจ ขาดความอดทนหนักไม่เอา เบาไม่สู้ ฯลฯซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนและการทำงานในอนาคต มีการเปลี่ยนงานบ่อย หรือทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่สำเร็จ ขาดสมาธิเพราะไม่สามารถจดจ่ออยู่กับการทำงานหรือทำอะไรนานๆ จึงทำงานไม่สำเร็จ เปื่อยหน่ายง่ายเพราะขาดความตั้งใจทำ อาจทำให้ถูกมองว่าไม่มีความรับผิดชอบได้ (จากเว็บไซต์โคโคโดโมะดอทคอม)

ในปัจจุบันได้มีนักวิชาการได้แบ่งคนเป็นยุค เจเนอเรชันอัลฟา (Generation Alpha) ซึ่งเป็นเด็กที่เกิดในช่วงประมาณปี พ.ศ.2553 เป็นต้นไป เชื่อกันว่าจะเป็กรุ่นที่ได้รับการศึกษามาก

ที่สุดในประวัติศาสตร์ ปรับตัวใช้เทคโนโลยีได้เร็วและวัตถุนิยมที่สุด เพราะพ่อแม่ส่วนมากจะมีลูกเมื่อฐานะทางการเงินพร้อม และนิยมมีลูกเพียง 1-2 คน ทำให้เด็กรุ่นนี้ได้รับสิ่งต่าง ๆ อย่างเต็มที่ เกิดมาในยุคที่มีการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เล่นของเล่นที่ใช้แบตเตอรี่หรือไฟฟ้าตั้งแต่ยังเล็ก มีเทคโนโลยีรอบตัว มีสิ่งอำนวยความสะดวกแทบจะรอบด้าน เรียกได้ว่าชีวิตประจำวันแทบจะสัมผัสกับเทคโนโลยีตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต..." (กุลธิดา โรจน์วิบูลชัย , 2556)

3. สังคมต้องการ(คนมี)วินัย

การพัฒนาคุณภาพของคนในสังคม กลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ คือการศึกษา ภายในกรอบการเปลี่ยนแปลงนี้ กระบวนทัศน์การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้รับการพิจารณาว่าเป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ไร้ระเบียบ การสร้างคนที่อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ต้องเป็นคนที่เคารพสิทธิของผู้อื่น และรู้จักหน้าที่ของตนเอง และที่สำคัญคือสามารถควบคุมตนเองได้ การฝึกให้คนมีวินัยในตนเองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ แต่เราจะสร้างให้เด็กนักเรียนของเรามีวินัยอย่างไร

การจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21

การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 มีหลักคิดสำคัญคือ “ความรู้มีมากมายเกินกว่าครูจะถ่ายทอดให้นักเรียนได้หมด ดังนั้นดีที่สุดคือให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เองตามความสนใจและความถนัด” การจัดการเรียนรู้จึงมีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ทำทาย และซับซ้อน เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างเต็มไปดด้วยสิ่งทำทาย และปัญหา รวมทั้งโอกาสและสิ่งที่เป็นไปได้ใหม่ ๆ ที่น่าตื่นเต้น หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 จะเป็นหลักสูตรที่เน้นคุณลักษณะเชิงวิพากษ์ (critical attributes) เชิงสหวิทยาการ (interdisciplinary) ยึดโครงการเป็นฐาน (project-based) และขับเคลื่อนด้วยการวิจัย (research-driven) เชื่อมโยงท้องถิ่น ชุมชนเข้ากับภาค ประเทศ และโลก ในบางโอกาสนักเรียนสามารถร่วมมือ (collaboration) กับโครงการต่าง ๆ ได้ทั่วโลก เป็นหลักสูตรที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง พหุปัญญา เทคโนโลยีและมัลติมีเดีย ภายในห้องเรียน จะขยายกลายเป็นชุมชนที่ใหญ่ขึ้น (greater community) นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้ชี้นำตนเองได้ (self-directed) มีการทำงานทั้งอย่างเป็นอิสระและอย่างร่วมมือ

กันคนอื่น หลักสูตรและการสอนจะมีลักษณะท้าทายสำหรับนักเรียนทุกคน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

การศึกษาที่ดีสำหรับคนยุคใหม่นั้น ไม่เหมือนการศึกษาเมื่อสิบหรือยี่สิบปีที่แล้ว การศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ของศิษย์ไปอย่างสิ้นเชิง และบทบาทของครูอาจารย์ก็ต้องเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนจุดสนใจหรือจุดเน้นจากการสอน ไปเป็นเน้นที่การเรียนรู้ (ทั้งของศิษย์ และของตนเอง) ต้องเรียนรู้และปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ที่ตนจัดให้แก่ศิษย์ด้วย ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเองจาก “ครูสอน” (teacher) ไปเป็น “ครูฝึก” (coach) หรือ “ผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” (learning facilitator) และต้องเรียนรู้ทักษะในการทำหน้าที่ ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องยึดหลักสอนน้อย เรียนมาก การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ที่ครูสอนไม่ได้ นักเรียนต้องเรียนเอง หรือพูดใหม่ว่าครูต้องไม่สอน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (facilitate) ในการเรียนรู้ ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่ใช่ให้ป้อน แค่อ้อมเลี้ยว

นอกจากปัญหาการศึกษา ไม่ว่าจะป้อนตัวระบบโครงสร้างการศึกษาที่ยังไม่ชัดเจน จาก การกระจายอำนาจ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของแต่ละโรงเรียน การปรับตัวของคุณครูผู้สอนที่ยังตามเทคโนโลยีไม่ทัน ภาระงานของครูที่มากจนไม่มีเวลาบูรณาการการเรียนการสอนร่วมกันของผู้แต่ละระดับชั้น จนถึงบางโรงเรียนครูยังไม่ครบชั้นเรียน จากปัญหาเหล่านี้การเรียนการสอนจึงบิดเบี่ยงจากแนวคิดของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กลับกลายเป็นว่าครูไม่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กเกิดการอยากเรียนรู้ได้ เพราะเมื่อเด็กไม่มีความหมายในการเรียนรู้ จากกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งลดการบ้าน หรือไม่มีการบ้าน จนถึงนโยบายที่จะลดเวลาเรียนลง รวมถึงปัญหาจากสภาพแวดล้อมของเด็กนักเรียนเอง ไม่ว่าจะป้อนการที่เด็กนักเรียนโดยส่วนมากไม่ได้อยู่กับผู้ปกครอง สาเหตุอาจจะเพราะพ่อแม่ไปทำงานต่างจังหวัด ต้องอยู่กับญาติ หรือการที่เด็กนักเรียนมาเช่าหออยู่ในเมืองที่เข้ามาศึกษาเล่าเรียน ทำให้เด็กนักเรียนมีเวลาว่างมากขึ้น และอยู่ในสังคมเพื่อน ๆ วัยเดียวกัน ทำให้เด็กมีเวลาว่างเพิ่มขึ้น แต่เด็กไม่ได้แสวงหาการเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย แต่เลือกใช้เวลาไปกับกลุ่มเพื่อน เล่นเกมส์คอมพิวเตอร์แทนการเล่นกีฬา การใช้เวลาในห้างสรรพสินค้ามากกว่าไปเข้าห้องสมุด หรือพิพิธภัณฑ์ การเรียนรู้จึงมีไม่เต็มศักยภาพของเด็กที่

ควรจะเป็น เปรียบได้กับมีอาหารเตรียมไว้ให้ แต่เด็กไม่ยอมกิน เพราะเป็นสิทธิของเด็กจะกินหรือไม่กินก็ได้ ตามเสรีภาพของเขา เพราะสังคมปัจจุบันถือว่าเสรีภาพ และสิทธิเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกคน รวมถึงเด็กนักเรียนด้วย

วินัยสร้างชาติ

เรามักจะให้ความหมายของเสรีภาพในแง่ที่เป็นการทำได้ตามปรารถนาภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย เสรีภาพในฐานะที่เป็นหลักการอย่างหนึ่งของประชาธิปไตย เสรีภาพที่เข้าใจผิดก็คือ การที่แต่ละคนจะเอาแต่ผลประโยชน์เข้าตัวเอง เสรีภาพกลายเป็นมีความหมายว่าฉันจะเอาอะไรก็ได้ตามที่ต้องการ แต่ที่จริงนั้นเสรีภาพมิใช่เป็นองค์ประกอบของประชาธิปไตย เพื่อให้การปกครองนั้นสร้างสรรค์ประโยชน์สุขแก่สังคมได้จริง โดยการจัดการเอื้ออำนวยโอกาสให้บุคคลแต่ละคนมาช่วยกันเสริมสร้างสังคมได้ เมื่อเข้าใจความหมายของเสรีภาพถูกต้องแล้ว ก็จะเห็นว่า วินัยเป็นการจัดสรรโอกาสที่จะทำให้เสรีภาพของเราอำนวยผลเป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่สังคมได้อย่างแท้จริง แล้วคนก็จะมีเจตคติที่จะประพฤติตามวินัย ทำให้เกิดความเคารพกฎเกณฑ์กติกา คือเคารพวินัยนั่นเอง (พระพรหมคุณาภรณ์, 2454) ความสำคัญของการมีวินัยในตนเอง มีดังนี้ 1. ถ้าไม่มีวินัยในตนเองชีวิตก็จะสับสนยุ่งเหยิง สังคมจะวุ่นวาย ไร้สาระสลาย ทำลายโอกาสในการที่จะดำเนินชีวิตที่ดีงามและโอกาสในการพัฒนาตนเองของทุกคน 2. วินัยในตนเอง เป็นองค์ประกอบหนึ่งของลักษณะชีวิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนในชีวิต เราจะไม่สามารถนำชีวิตไปสู่สิ่งที่ดีงามได้จนกว่าจะตั้งอยู่บนวินัยวินัยสร้างความสำเร็จ 3. วินัยสร้างระเบียบแบบแผน วินัยสร้างคนให้เป็นคนดี วินัยสร้างคนให้เป็นคนเก่ง ดังนั้น วินัยจึงเป็นเรื่องสำคัญ เราจำเป็นต้องสร้างวินัยให้แก่มนุษย์ตั้งแต่เด็ก และ 4. สำหรับการจัดการศึกษา ความมีวินัยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญ ในการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในวัยเด็ก ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวินัยในตนเอง เพื่อความสุขและความสำเร็จของตนเองและสังคม ดังนั้นการจะให้เกิดวินัยขึ้นในหมู่คณะไม่ว่าจะเป็นวินัยด้านใด ก็ตามล้วนแต่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม หากแต่ว่าวินัยในตนเองนั้นเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การมีวินัยในสังคมและประเทศชาติต่อไป (ศิริพร สะอาดล้วน, 2551)

คุณลักษณะของผู้มีวินัย มีดังนี้ 1. มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่หลอกลวงตนเองและผู้อื่น 2. มีความรับผิดชอบ ความตั้งใจที่จะทำงานและติดตามผลงานที่ได้กระทำ 3. เคารพในสิทธิของผู้อื่น 4. มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม 5. มีลักษณะมุ่งอนาคต 6. มีความเป็นผู้นำ 7. มี

ความตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ 8. มีความเชื่อมั่นในตนเอง 9. มีความอดทนขยันหมั่นเพียร และ 10. รู้จักเสียสละ และมีความเห็นใจผู้อื่น (weerachai, 2013)

วินัยคือศีลธรรม

วินัย คือ การสามารถควบคุมตนเอง เช่นเดียวกับ ศีลธรรม ซึ่งความประพฤติที่ดีที่ชอบ หรือธรรมในระดับศีล หรือกรอบปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับความรู้สึกรับผิดชอบ บริสุทธิ์ เกี่ยวกับจิตใจ หรือ” หลักความประพฤติที่ดีสำหรับบุคคลพึงปฏิบัติ” หรือดังที่หลวงพ่พุทธทาสที่กล่าวถึงความหมายศีลธรรมไว้ว่า “คำว่าศีลธรรม นี้คือสร้างความปรกติ, ศีละ แปลว่า ปรกติ อะไรที่มันทำให้เกิดความปรกติทั้งหมดนั้นจะเรียกว่า ศีลธรรม” ซึ่งหมายถึงมาตรฐานความประพฤติที่คนควรปฏิบัติให้คนอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ดังที่ พระพรหมคุณาภรณ์ (24540) กล่าวไว้ว่า “ความสำคัญของวินัย อยู่ที่การฝึกคนให้มีศีล ศีลนั้นมีความสำคัญมาก เมื่อคนตั้งอยู่ในวินัยอย่างไรที่เรียกกันว่าเป็นคนมีวินัยแล้ว พระพุทธเจ้าตรัสว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในสิ่งที่เรียกว่า แสงเงินแสงทองของชีวิตที่ติงาม ความมีวินัยหรือศีลนี้เป็นรุ่งอรุณของการศึกษา หรือแสงเงินแสงทองนั้นอย่างหนึ่ง” ดังนั้นจากคำถามที่ผู้เขียนสงสัยในข้อที่ 3 ว่า ศีลธรรมจะกลับมาเมื่อไหร่? จึงได้คำตอบว่า ศีลธรรมจะกลับ ก็ต่อเมื่อคนสร้างวินัยในตนเอง ดังบทกลอนของท่านพุทธทาส

ถ้าศีลธรรม ไม่กลับมา โลกาวินาศ	มนุษย์ชาติ จะเลวร้าย กว่าเดรัจฉาน
มัวหลงเรื่อง กิน กาม เกียรติ เกลียดนิพพาน	ล้วนดีดด้าน ไม่เหนียวรั้ง บังคับใจ
อาชญากรรม เกิดกระหน่ำ ลงในโลก	มีเลือดโชก แดงฉาน แล้วช่านไหล
เพราะบ้ากิน บ้ากาม ทรามเกินไป	บ้าเกียรติก็ พอไม่ได้ ให้เมาตน
อยากครองเมือง ครองโลก โยกันใหญ่	ไม่มีใคร เมตตาใคร ให้สับสน
ขอศีลธรรม ได้กลับมา พาหมู่คน	ให้ผ่านพ้น วิกฤตการณ์ ทันเวลา ฯ

ถ้าศีลธรรมไม่กลับมา โดยท่านพุทธทาสภิกขุ

4. ครูพักลักจำ การเรียนรู้ที่คุ้นชิน

สำหรับการส่งเสริมการสร้างวินัยในตนเอง ท่านพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2540) ได้กล่าวถึง วิธีสร้างวินัยในตนเอง ดังนี้ “ การจะให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้ยั่งยืนเคยชิน ย่อมมาจากจิตใจที่มีความพึงพอใจ มีความสุขในการทำพฤติกรรมนั้น เมื่อเกิดปัญญาเรียนรู้ เกิดความรู้

ความเข้าใจมองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการกระทำนั้น จะเป็นวิธีสร้างวินัยความรับผิดชอบในตนเอง เป็นการจัดสรรโอกาส ทำให้ชีวิตและสังคมมีระเบียบเป็นโอกาสแก่การพัฒนามนุษย์” การปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง ขึ้นอยู่กับผู้ใหญ่ที่เป็นผู้ดูแลเด็กและเยาวชน ซึ่งอาจเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครองและครู โดยการปฏิบัติดังต่อไปนี้ 1. ใช้วิธีแนะนำแนวทางแทนการตักเตือนและทำลายความเชื่อมั่นในตัวเอง 2. เมื่อมีการทำผิด ควรพิจารณาภูมิหลังของเขาก่อนการลงโทษ และให้เขาได้เรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3. จัดที่อยู่ทั้งที่บ้านและโรงเรียนให้มีบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความเคารพและเชื่อถือกัน 4. บอกขอบเขตกว้าง ๆ ของพฤติกรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม ต่อจากนั้นให้เด็กช่วยวางกฎเกณฑ์สำหรับตนเองด้วย 5. ยอมรับสภาพที่แตกต่างของเด็กแต่ละคน เพื่อให้เด็กเกิดความสุขสบายใจ 6. ให้เด็กรู้จักปกครองตนเอง โดยให้วางกิจกรรมที่ตนเองต้องทำ เช่น จัดตกแต่งห้อง และเลือกเครื่องใช้ต่าง ๆ เอง (พิมพ์ภูมิ ชมแล้ว, 2551)

ในสังคมไทยเราเคยเคยได้ยินและคุ้นเคยกับการว่ากล่าวแก่ผู้ที่ทำผิดหรือไม่ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของสังคมว่า “ลูกพ่อแม่ไม่สั่งสอน” ตามความหมายจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 สั่งสอน เป็นคำกริยา หมายถึง ชี้แจงให้เข้าใจและบอกให้ทำ เช่น แม่สั่งสอนลูกให้เป็นคนดี ประกอบด้วย คำว่า “สั่ง” ในความหมายที่ 1 หมายถึง บอกไว้เพื่อให้ทำหรือให้ปฏิบัติเป็นต้น เช่น ครูสั่งให้นักเรียนทำการบ้าน แม่สั่งให้ลูกบ้าน และคำว่า “สอน” หมายถึง บอกวิชาความรู้ให้ เช่น ครูสอนหนังสือนักเรียน, แสดงให้เข้าใจโดยวิธีบอกหรือทำให้เห็นเป็นตัวอย่างเพื่อให้รู้วิธีชั้เป็นต้น (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542, 2542) นั่นเป็นเพราะนิสัยการเรียนรู้ของคนไทยยังยึดติดกับรูปแบบ ครูพักลักจำ หรือการเลียนแบบ ตัวอย่างคือ การที่เราต้องมีแบบ และยึดรูปแบบในการทำงาน ถ้าผิดรูปแบบไปแล้ว ส่วนมากเรามักจะกลัวหรือคิดว่ามันผิด ดังนั้นการเรียนรู้ของคนไทยจะทิ้งการสอนไปเลยก็ไม่ได้ ต้องใช้แบบผสมผสานกันไป คือยังต้องการคำอธิบายหรือการบอก และแนะนำเพื่อให้เด็กค่อย ๆ ปรับตัว ดังนั้น การสร้างวินัยในตนเองตามแบบคนไทย บทบาทของครูผู้สอนยังคงจำเป็น คือ การสั่งสอน และเป็นแบบอย่างที่ดี ดังที่ พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2540) ได้กล่าวถึง วิธีฝึกวินัยที่ดีที่สุดอาศัยธรรมชาติของมนุษย์ คือใช้ธรรมชาติของมนุษย์มาเป็นเครื่องช่วย คือทำให้เป็นไปตามธรรมชาติ หรือสอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์นั่นเองหมายความว่ามนุษย์ที่ดำเนินชีวิตโดยทั่วไปนี้ขึ้นอยู่กับด้วยความเคยชิน ที่เราเป็นอยู่กันทุกวันนี้ เมื่อพบเห็นอะไรแล้วจะปฏิบัติการอะไรอย่างไร เราทำไปตามความเคยชินกันเป็นส่วนใหญ่

5. สรุป

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความรู้ที่มีหลากหลายที่มีทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เด็กนักเรียนต้องมีความสนใจใฝ่รู้ และรู้จักศึกษาค้นคว้า ไม่ได้รอคอยให้ครูเป็นผู้ย่นความรู้ต่าง ๆ ให้เหมือนในอดีต แต่จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้มีสิ่งล่อใจให้เด็กขาดความสนใจในการเรียนรู้ การสร้างวินัยให้เด็กเป็นการฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยรู้จักหน้าที่และช่วยให้ตระหนักถึงเป้าหมายในอนาคตของตน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). คู่มือปฏิบัติการโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษา ด้านบริหารทั่วไป. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. ค้นจากเว็บไซต์ www.moe.go.th สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2558
- กุลธิดา โรจนวิบูลชัย. (2556). โลกวิศวกรรมและเทคโนโลยี: Generation Alpha. คอลัมน์ 1001, เดลินิวส์, 14 มิ.ย.2556.
- ฐิตวิโส ภิกขุ. (2549). ศีลธรรมไม่กลับมา โลกจะวินาศ. อ้างอิงจาก <http://board.palungjit.org> .ค้นเมื่อ 29 กันยายน 2558.
- โคโดโมะ.ความอดทนต่ำ ลักษณะเฉพาะของ Gen Z. อ้างอิงจากhttp://www.kodomoclub.com/kodomo_4d_gen_z/393/ .ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558.
- นัทธี จิตสว่าง. (2557). รัฐประศาสนศาสตร์หลังสมัยนิยม. อ้างอิงจาก <https://www.gotoknow.org/posts/574126>. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558.
- บ้านจอมยุทธ. ความไม่เป็นระเบียบของสังคม. อ้างอิงจาก http://www.banjom-yut.com/library/social_sciences/38.html. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2540).วิธีสร้างวินัยในตนเอง. อ้างอิงจาก <http://www.bud-page.com/>. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558.
- พิมพ์ภูมิ ชมแล้ว. (2551). คนดี ต้องมีวินัยในตนเอง. อ้างอิงจาก <http://www.vchar-karn.com/blog/38296>. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558.

- ภราดร จำนงเวช. (2557). สารบทรบทความหมวดพัฒนาตนเอง: คน Gen Y คืออะไร ทำไม่องค์กรต่างๆควรต้องเจียรไนคน Gen Y ?. อ้างอิงจาก http://www.enttraining.net/article-paradorn_gen-y.php. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2556). ประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง นโยบายเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ของบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2551). ความเป็นระเบียบและทฤษฎีไร้ระเบียบ. อ้างอิงจาก <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9510000143025>. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558.
- ศิริพงษ์ วิทวิโรจน์. (2557). สังคมโกลาหล ในยุคโซเชียลมีเดีย. อ้างอิงจาก http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1415618208. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558.
- ศิริพร สะอาดล้วน. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สนุกดอทคอม. (2556). เจนวาย(Gen Y)คืออะไร.อ้างอิงจาก <http://guru.sanook.com/8850/>. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558.
- เสริมคุณ คุณาวงศ์. (25). คอลัมน์ Creative Experience: ‘เจน วาย’พลังคลื่นลูกใหม่ก้าวต่อไปขององค์กร (กรุงเทพธุรกิจ). อ้างอิงจาก <http://cmo-group.com/?p=847>. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558.
- John Suler. 2004. The online disinhibition effect, Pub Med, John Suler, 2004 Jun;7(3):321-6.
- Marini, Frank. 1971. Toward a New Public Administration: the Minnow brook Perspective, SARANTON: Chandler Pub.Co.
- Weerachai. 2013. คุณลักษณะผู้มีวินัยในตนเอง. อ้างอิงจาก <http://educazon.es.blogspot.com/2013/01/blog-post.html>. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558.